

सराव प्रश्नपत्रिका - 2 (2016)

वेळ : 2 तास]

(मानसिक क्षमता चाचणी, गणित व भाषा)

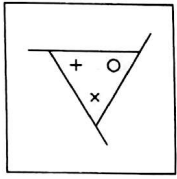
[कमाल गुण : 100

विभाग 1 : मानसिक क्षमता चाचणी (प्रश्न 1 ते 50)

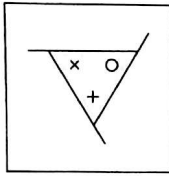
भाग - I

सूचना : प्रश्न क्र. 1 ते 5 मध्ये, डाव्या बाजूस एक प्रश्नआकृती आहे आणि 1, 2, 3, 4 असे क्रमांक दिलेल्या चार उत्तरआकृत्या उजव्या बाजूस दिल्या आहेत. XY च्या जागी आरसा धरला असता आरशातील प्रतिबिंबाप्रमाणे हुबेहूब दिसणारी उत्तरआकृती सांगा. तुम्ही निवडलेल्या उत्तरआकृतीचा क्रमांक प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत लिहून तुमचे उत्तर दर्शवा :

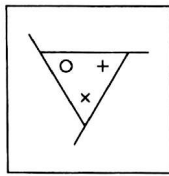
1. प्रश्नआकृती

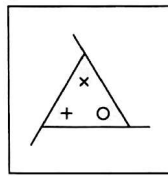
उत्तरआकृत्या

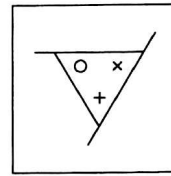
(1)

(2)

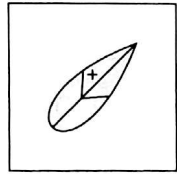

(3)

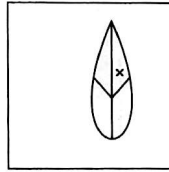

(4)

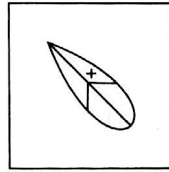
2. प्रश्नआकृती

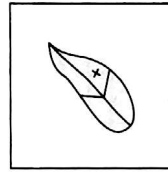
उत्तरआकृत्या

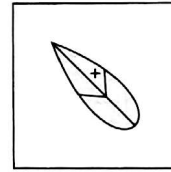
(1)

(2)

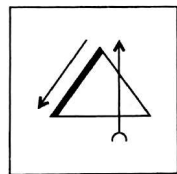

(3)

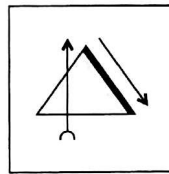

(4)

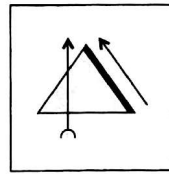
3. प्रश्नआकृती

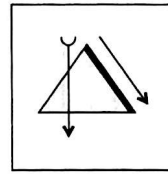
उत्तरआकृत्या

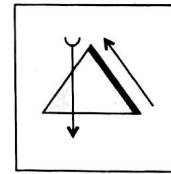
(1)

(2)

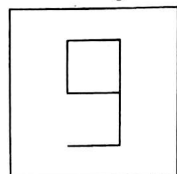

(3)

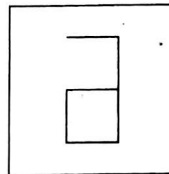

(4)

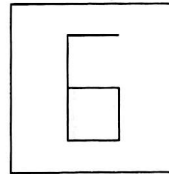
4. प्रश्नआकृती

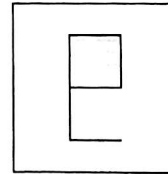
उत्तरआकृत्या

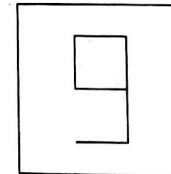
(1)

(2)

(3)

(4)

5. प्रश्नआकृती

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

(3)

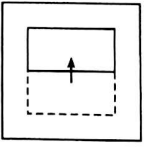
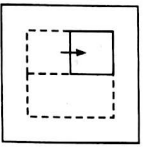
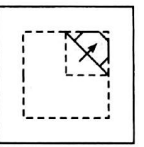

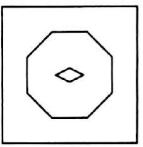
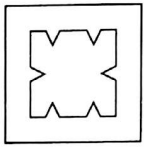
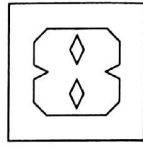
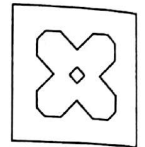
(4)

भाग - II

सूचना : प्रश्न क्र. 6 ते 10 मध्ये, डाव्या बाजूच्या प्रश्नआकृत्यांमध्ये दाखवल्याप्रमाणे एक कागदाचा तुकडा घड्या घालून छिद्रान्वित केलेला आहे. उजव्या बाजूस 1, 2, 3, 4 हे क्रमांक टाकलेल्या चार उत्तरआकृत्या आहेत. कागद उघडल्यावर (घड्या सोडवल्यावर) जसा दिसेल त्याप्रमाणे दिसणारी उत्तरआकृती निवडा. तुम्ही निवडलेल्या उत्तरआकृतीच्या क्रमांकाचे प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत तुमचे उत्तर दाखवा :

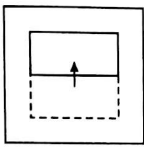
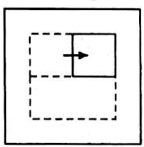
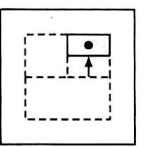
6. प्रश्नआकृत्या उत्तरआकृत्या

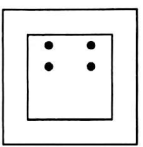
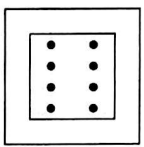
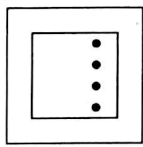
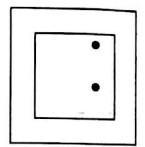

(1) (2) (3) (4)

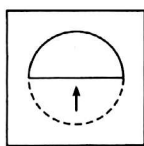
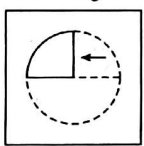
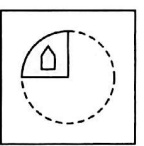
7. प्रश्नआकृत्या उत्तरआकृत्या

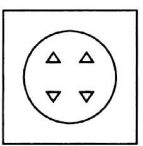
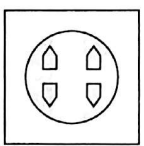
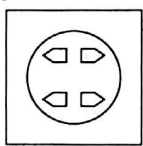
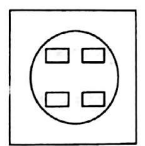

(1) (2) (3) (4)

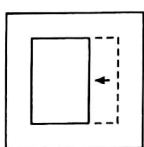
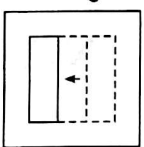
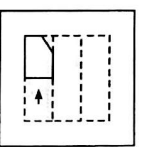
8. प्रश्नआकृत्या उत्तरआकृत्या

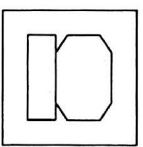
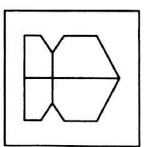
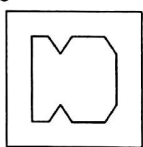
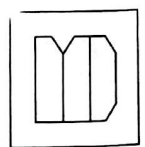

(1) (2) (3) (4)

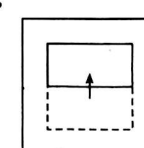
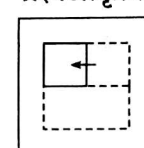
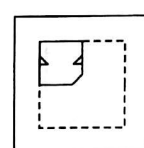
9. प्रश्नआकृत्या उत्तरआकृत्या

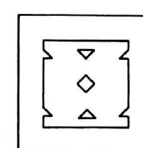
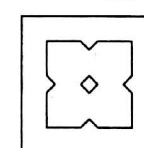
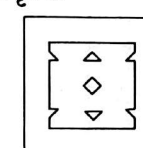
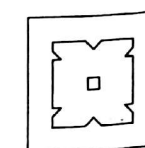

(1) (2) (3) (4)

10. प्रश्नआकृत्या उत्तरआकृत्या

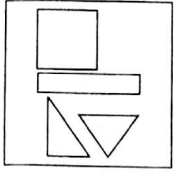

(1) (2) (3) (4)

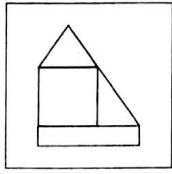
भाग - III

सूचना : प्रश्न क्र. 11 ते 15 मध्ये, डाव्या बाजूस एक प्रश्नआकृती दिलेली आहे आणि 1, 2, 3, 4 असे क्रमांक टाकलेल्या चार उत्तरआकृत्या उजव्या बाजूस दिलेल्या आहेत. प्रश्नआकृतीमधील तुकड्यांपासून बनवता येईल अशी उत्तरआकृती शोधून काढा व तुमचे उत्तर केवळ इंग्लिश अंकामध्ये (म्हणजे 1, 2, 3, 4) प्रश्नाच्या क्रमांकाच्या समोरील चौकटीत लिहा :

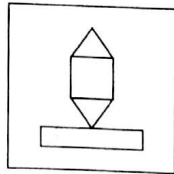
11. प्रश्नआकृती

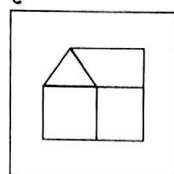
उत्तरआकृत्या

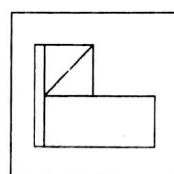
(1)

(2)

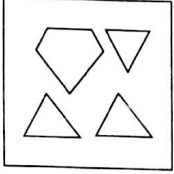

(3)

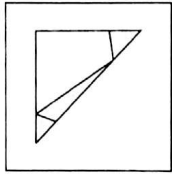

(4)

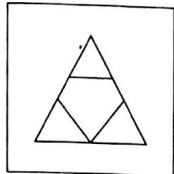
12. प्रश्नआकृती

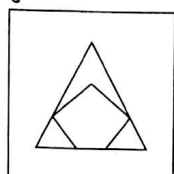
उत्तरआकृत्या

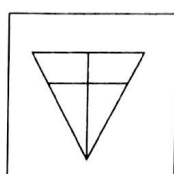
(1)

(2)

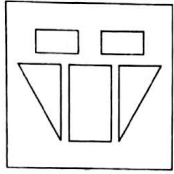

(3)

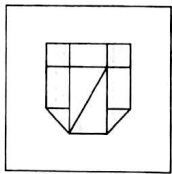

(4)

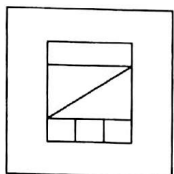
13. प्रश्नआकृती

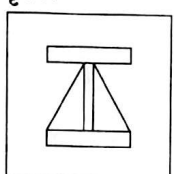
उत्तरआकृत्या

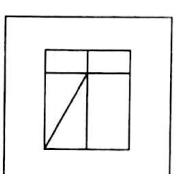
(1)

(2)

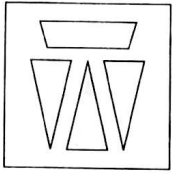

(3)

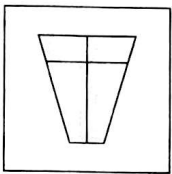

(4)

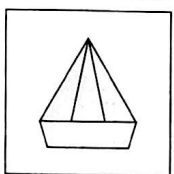
14. प्रश्नआकृती

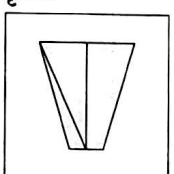
उत्तरआकृत्या

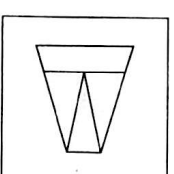
(1)

(2)

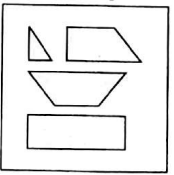

(3)

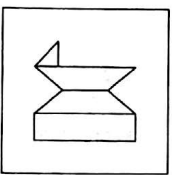

(4)

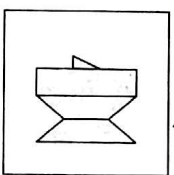
15. प्रश्नआकृती

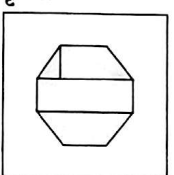
उत्तरआकृत्या

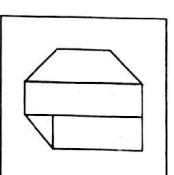
(1)

(2)

(3)

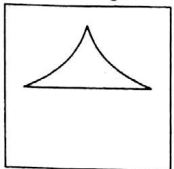

(4)

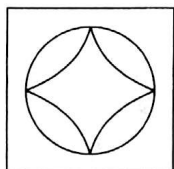
भाग - IV

सूचना : प्रश्न क्र. 16 ते 20 मध्ये, डाव्या बाजूस एक प्रश्नआकृती दिलेली आहे आणि 1, 2, 3, 4 असे क्रमांक टाकलेल्या चार उत्तरआकृत्या उजव्या बाजूस दिलेल्या आहेत. जिच्यामध्ये प्रश्नआकृती दडलेली/दडवलेली आहे अशी उत्तरआकृती निवडा आणि तुमचे उत्तर केवळ इंग्लिश अंकामध्ये (म्हणजे 1, 2, 3, 4) प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत लिहा :

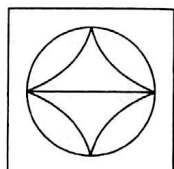
16. प्रश्नआकृती

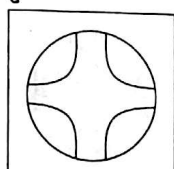
उत्तरआकृत्या

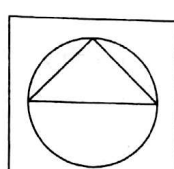
(1)

(2)

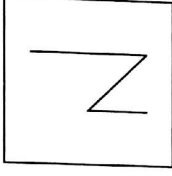

(3)

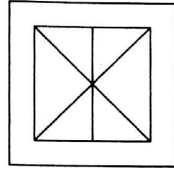

(4)

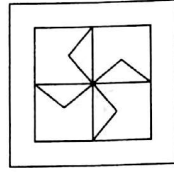
17. प्रश्नआकृती

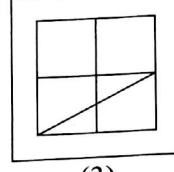
उत्तरआकृत्या

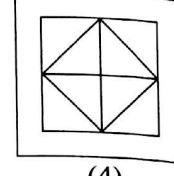
(1)

(2)

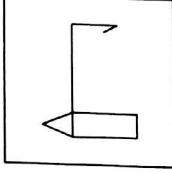

(3)

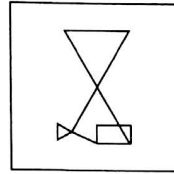

(4)

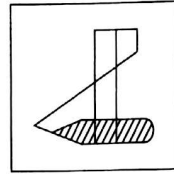
18. प्रश्नआकृती

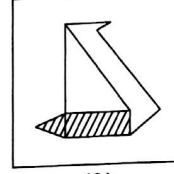
उत्तरआकृत्या

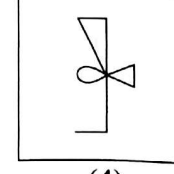
(1)

(2)

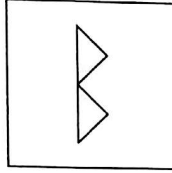

(3)

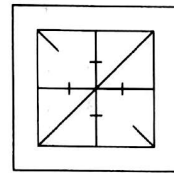

(4)

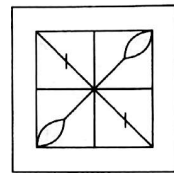
19. प्रश्नआकृती

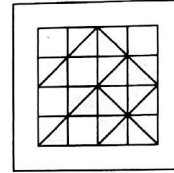
उत्तरआकृत्या

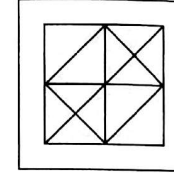
(1)

(2)

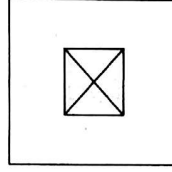

(3)

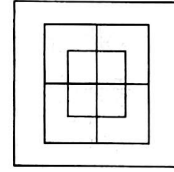

(4)

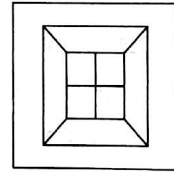
20. प्रश्नआकृती

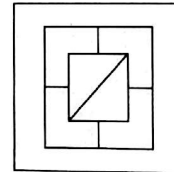
उत्तरआकृत्या

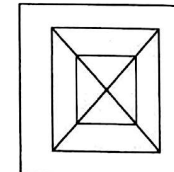
(1)

(2)

(3)

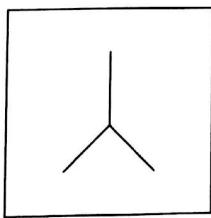

(4)

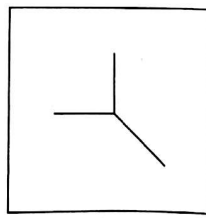
भाग - V

सूचना : प्रश्न क्र. 21 ते 25 मध्ये, प्रत्येक प्रश्नात 1, 2, 3 आणि 4 अशा चार आकृत्या दिलेली आहेत. या चार आकृत्यांपैकी, तीन आकृत्या कोणत्यातरी मार्गाने सारख्या आहेत आणि एक आकृती वेगळी आहे. वेगळी असलेली आकृती निवडा आणि तुमचे उत्तर केवळ इंग्लिश अक्षरांमध्ये (म्हणजे 1, 2, 3, 4) प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीमध्ये लिहा :

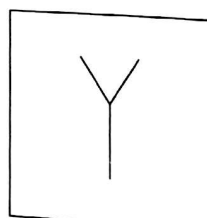
21.

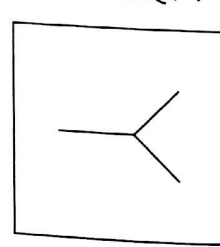
(1)

(2)

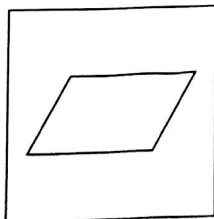

(3)

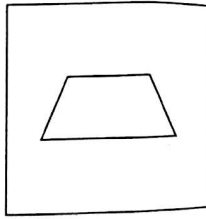

(4)

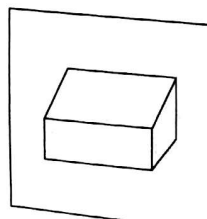
22.

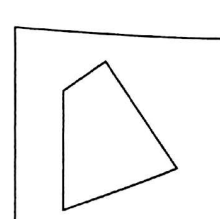
(1)

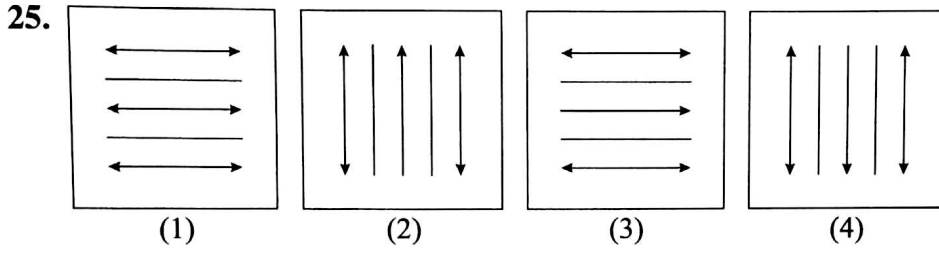
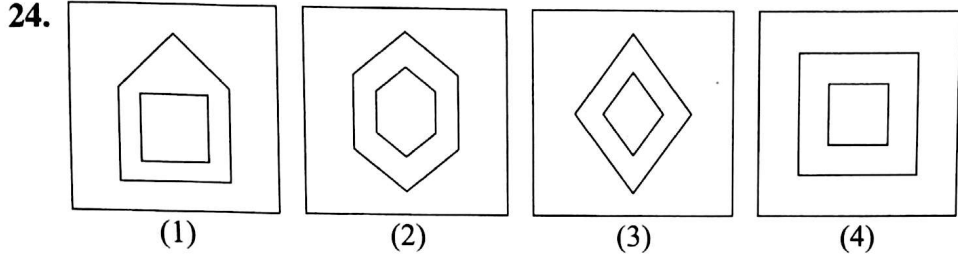
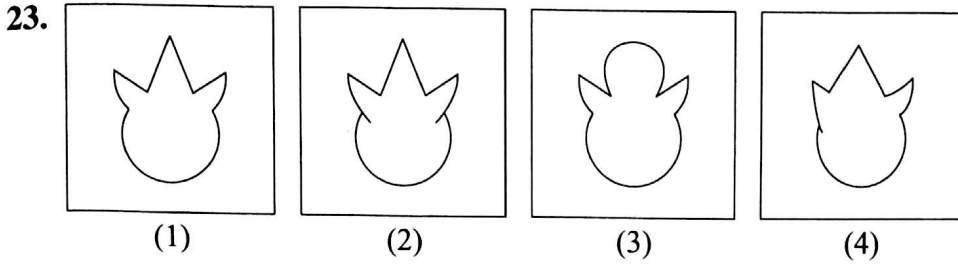
(2)

(3)

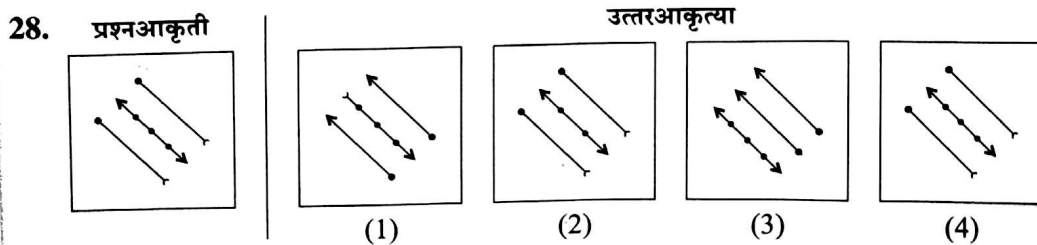
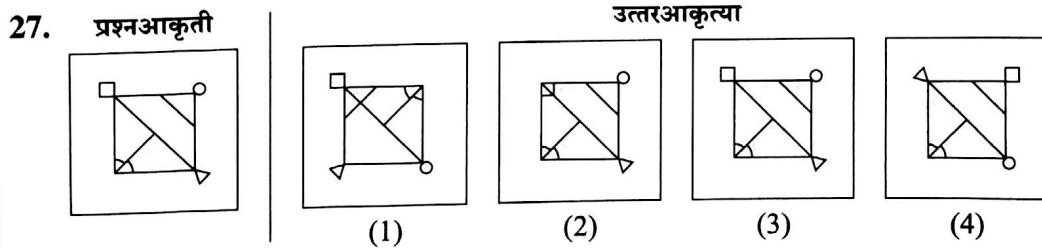
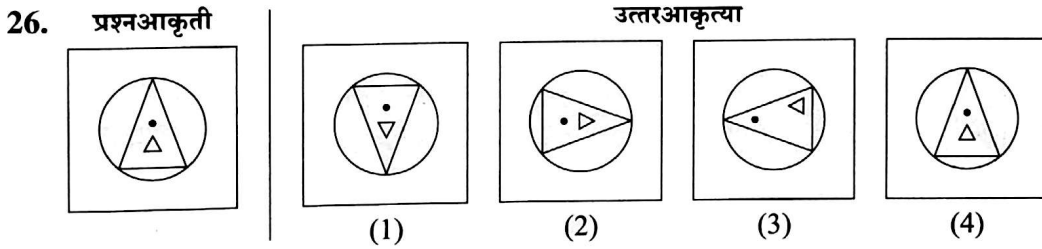

(4)

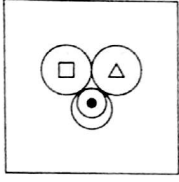

भाग - VI

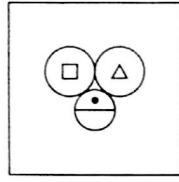
सूचना : प्रश्न क्र. 26 ते 30 मध्ये, एक प्रश्नआकृती डाव्या बाजूस दिलेली आहे आणि 1, 2, 3, 4 असे क्रमांक टाकलेल्या चार उत्तरआकृत्या उजव्या बाजूस दिलेल्या आहेत. प्रश्नआकृतीप्रमाणे हुबेहूब असणारी उत्तरआकृती निवडा आणि तुमचे उत्तर फक्त इंग्लिश अंकामध्ये (म्हणजे 1, 2, 3, 4) प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीमध्ये लिहा :

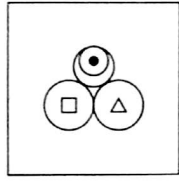
29. प्रश्नआकृती

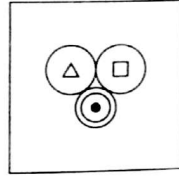
उत्तरआकृत्या

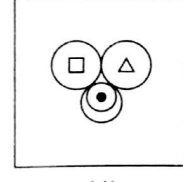
(1)

(2)

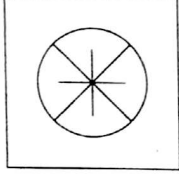

(3)

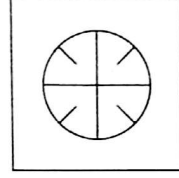

(4)

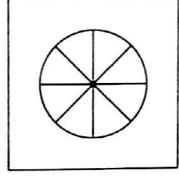
30. प्रश्नआकृती

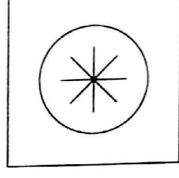
उत्तरआकृत्या

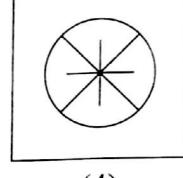
(1)

(2)

(3)

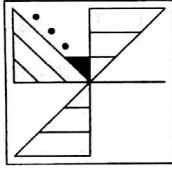

(4)

भाग - VII

सूचना : प्रश्न क्र. 31 ते 35 मध्ये, डाव्या बाजूस एक प्रश्नआकृती आहे, जिचा एक भाग गायब आहे. उजव्या बाजूच्या 1, 2, 3, 4 या उत्तरआकृत्यांचे निरीक्षण करा आणि अशी उत्तरआकृती शोधून काढा की जी दिशा न बदलता प्रश्नआकृतीच्या गायब भागाच्या जागी बरोबर बसेल आणि प्रश्नआकृतीची रचना पूर्ण करील. तुम्ही निवडलेल्या उत्तरआकृतीचा क्रमांक प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत लिहून तुमचे उत्तर दर्शवा :

31. प्रश्नआकृती

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

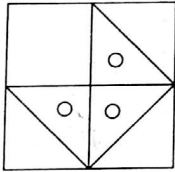

(3)

(4)

32. प्रश्नआकृती

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

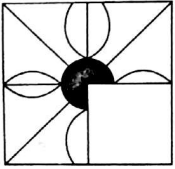

(3)

(4)

33. प्रश्नआकृती

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

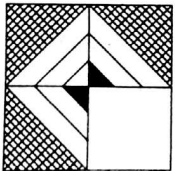

(3)

(4)

34. प्रश्नआकृती

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

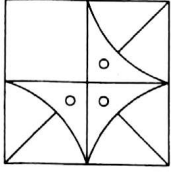

(3)

(4)

35. प्रश्नआकृती

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

(3)

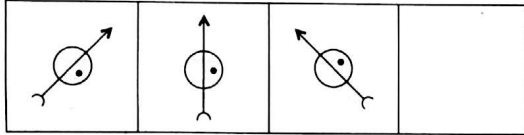
(4)

भाग - VIII

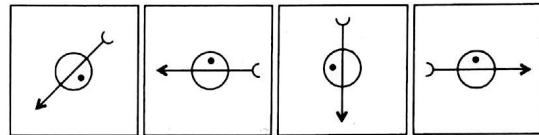
सूचना : प्रश्न क्र. 36 ते 40 मध्ये, डाव्या बाजूस तीन प्रश्नआकृत्या आहेत आणि चौथ्या आकृतीची जागा रिकामी सोडलेली आहे. प्रश्नआकृत्या एका मालिकेमध्ये बसवलेल्या आहेत. डाव्या बाजूची रिकामी जागा भरून काढून मालिका पूर्ण करील अशी आकृती उजव्या बाजूच्या उत्तरआकृत्यांमधून शोधून काढा. तुम्ही निवडलेल्या उत्तरआकृतीच्या क्रमांकाने प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत तुमचे उत्तर दर्शवा :

36.

प्रश्नआकृत्या

उत्तरआकृत्या

(1)

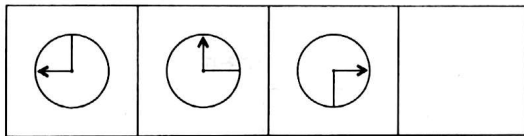
(2)

(3)

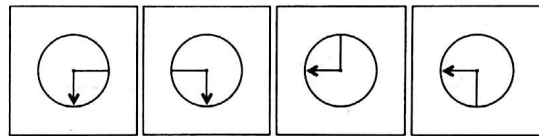
(4)

37.

प्रश्नआकृत्या

उत्तरआकृत्या

(1)

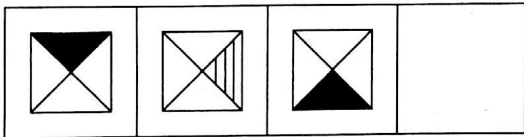
(2)

(3)

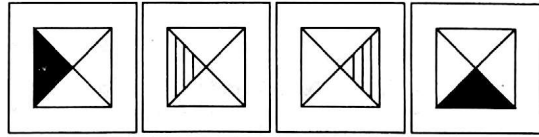
(4)

38.

प्रश्नआकृत्या

उत्तरआकृत्या

(1)

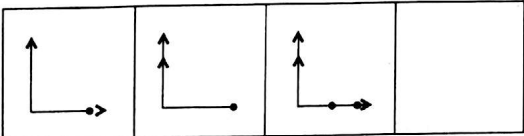
(2)

(3)

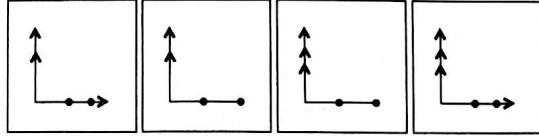
(4)

39.

प्रश्नआकृत्या

उत्तरआकृत्या

(1)

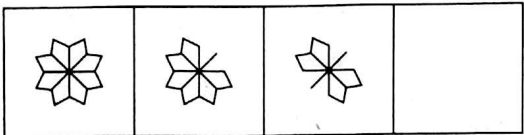
(2)

(3)

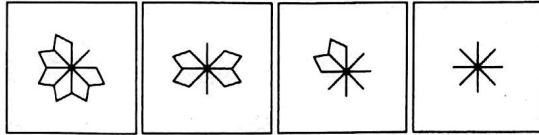
(4)

40.

प्रश्नआकृत्या

उत्तरआकृत्या

(1)

(2)

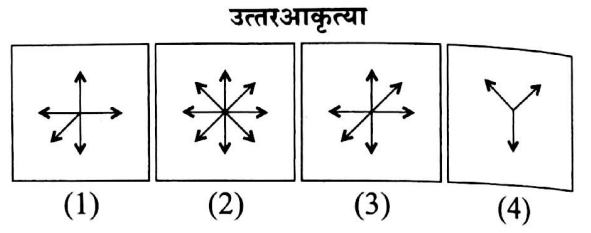
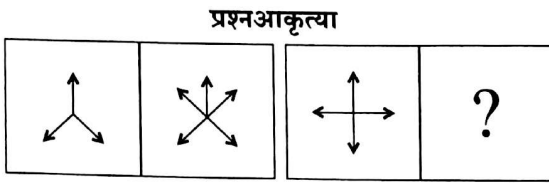
(3)

(4)

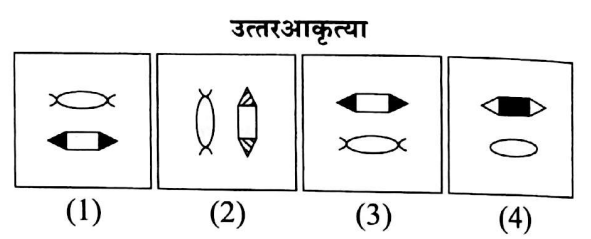
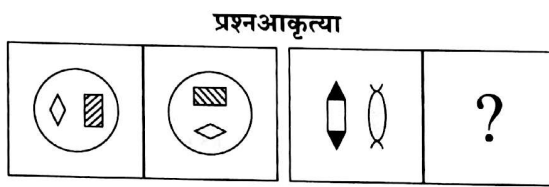
भाग - IX

सूचना : प्रश्न क्र. 41 ते 45 मध्ये, प्रत्येकी दोन प्रश्नआकृत्यांच्या दोन जोड्या आहेत. दुसऱ्या जोडीत एक प्रश्नचिन्ह (?) आहे. पहिल्या दोन प्रश्नआकृत्यांमध्ये एक विशिष्ट नातेसंबंध आहे; तशाच तऱ्हेचा नातेसंबंध तिसऱ्या आणि चौथ्या प्रश्नआकृत्यांमध्ये असला पाहिजे. प्रश्नचिन्हाची जागा घेईल अशी एक उत्तरआकृती निवडा. तुम्ही निवडलेल्या आकृतीचा क्रमांक प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीमध्ये लिहा :

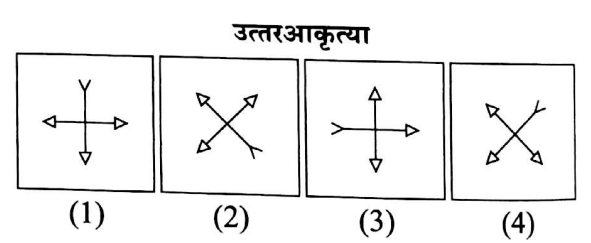
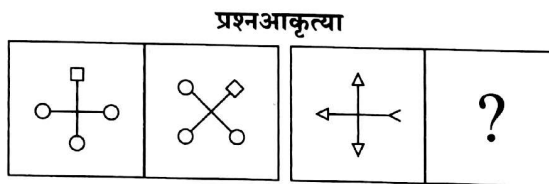
41.

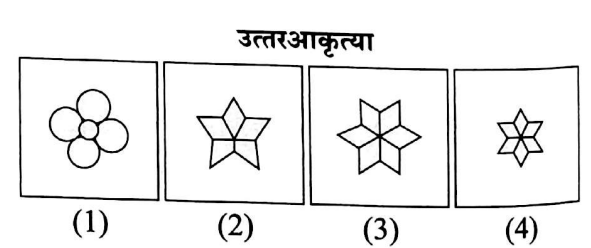
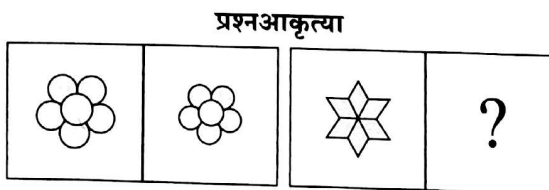
42.

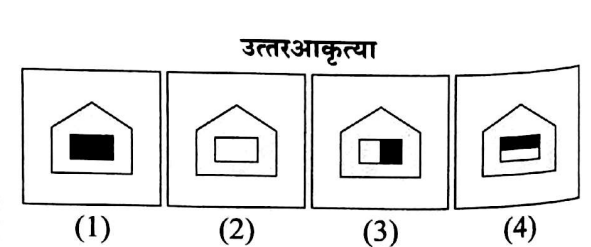
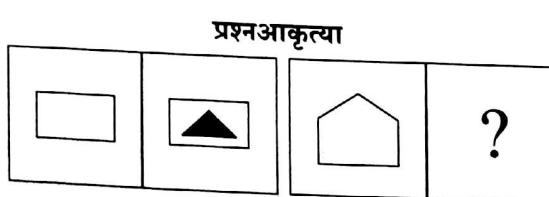
43.

44.

45.

भाग - X

सूचना : प्रश्न क्र. 46 ते 50 मध्ये, भूमितीय आकृतीचा (त्रिकोण, चौरस, वर्तुळ) एक भाग डाव्या बाजूस प्रश्नआकृतीच्या स्वरूपात आहे आणि दुसरा भाग उजव्या बाजूच्या 1, 2, 3, 4 या उत्तरआकृत्यांमध्ये आहे. भूमितीय आकृती पूर्ण करणारी उजव्या बाजूची आकृती शोधून काढा आणि त्या आकृतीखालील क्रमांक प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीमध्ये लिहा :

46. प्रश्नआकृती | उत्तरआकृत्या

(1) (2) (3) (4)

47. प्रश्नआकृती | उत्तरआकृत्या

(1) (2) (3) (4)

48. प्रश्नआकृती | उत्तरआकृत्या

(1) (2) (3) (4)

49. प्रश्नआकृती | उत्तरआकृत्या

(1) (2) (3) (4)

50. प्रश्नआकृती | उत्तरआकृत्या

(1) (2) (3) (4)

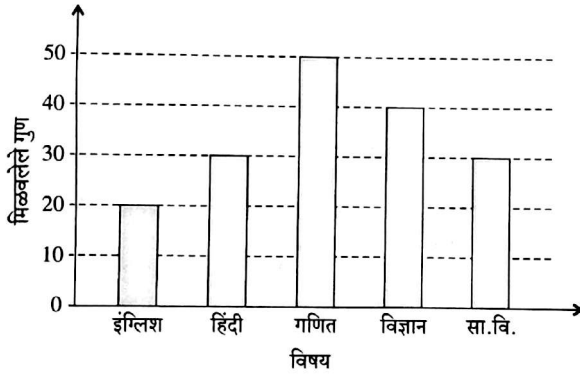
विभाग 2 : गणित (प्रश्न 51 ते 75)

सूचना : प्रत्येक प्रश्नाकरिता 1, 2, 3, 4 असे क्रमांक धारण करणारी चार संभाव्य उत्तरे दिलेली आहेत. यांपैकी केवळ एकच बरोबर आहे. तुम्हांला बरोबर उत्तर द्यायचे आहे आणि तो क्रमांक उत्तरपत्रिकेत प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत लिहायचा आहे :

51. एका मोज्यांच्या जोडीची किंमत टोपीच्या किमतीच्या दुप्पट आहे. जर मोज्यांच्या 5 जोड्यांची किंमत ₹ 1,250 असेल, तर मोज्यांच्या 2 जोड्या आणि 4 टोप्या कितीला पडतील ?

- (1) ₹ 1,050 (2) ₹ 1,000
(3) ₹ 950 (4) ₹ 1,250

52. पुढील आलेखात एका विद्यार्थ्याने वेगवेगळ्या विषयांत मिळवलेले गुण दाखवले आहेत. त्याला सर्व विषयांत मिळून एकूण किती गुण मिळाले ?

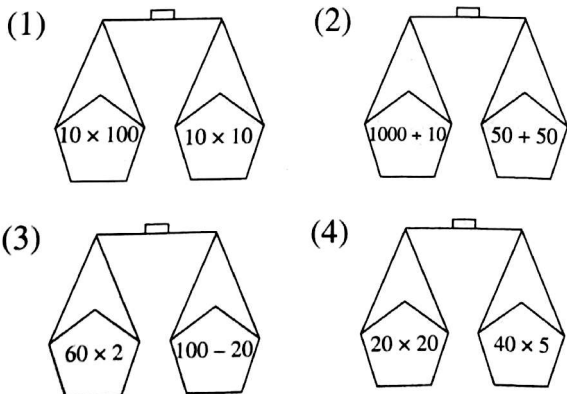

- (1) 150 (2) 170 (3) 190 (4) 200

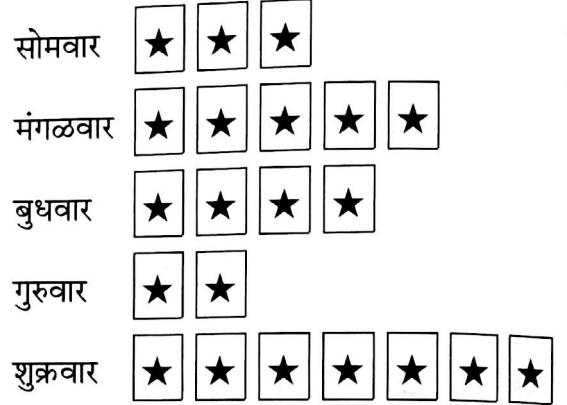
53. $\left[\left(\frac{2}{3} + \frac{4}{9}\right) \div \frac{3}{5} \div 1\frac{2}{3} \times 1\frac{1}{4} - \frac{1}{3}\right]$ यास सरळ रूप दिल्यावर काय उत्तर येते ?

- (1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{6}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $\frac{1}{9}$

54. पुढीलपैकी कोणता समतोल आहे ?

55. एका दुकानदाराने आठवड्यातील पहिल्या पाच दिवसांत विकलेल्या सफरचंदांच्या करंड्यांची संख्या चित्रालेखात दिलेली आहे

यामध्ये ★ हे चिन्ह 10 करंड्या दाखवते. जर त्याच्याजवळ अजूनही 140 करंड्या शिल्लक असतील, तर सुरुवातीला त्याच्याकडे किती करंड्या होत्या ?

- (1) 210 (2) 260
(3) 350 (4) 410

56. 120, 240 आणि 360 यांचा लसावि किती आहे ?

- (1) 360 (2) 120 (3) 240 (4) 720

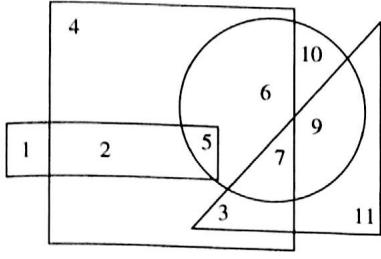
57. ₹ 5,000 वरील दरसाल 8% दराने $3\frac{1}{2}$ वर्षांचे सरळ व्याज आणि ₹ 4,000 वरील दरसाल $4\frac{1}{2}$ % दराने 8 वर्षांचे सरळ व्याज यांमध्ये किती फरक आहे ?

- (1) ₹ 60 (2) ₹ 40
(3) ₹ 20 (4) ₹ 80

58. $243 \times 3 \times 2^2 \times 5^2 \times 0 \times 4$ या गुणाकाराची किंमत किती ?

- (1) 234564 (2) 32121215
(3) 1854212 (4) 0

59. चौरस, वर्तुळ आणि त्रिकोण यांमध्ये कोणता अंक आहे ?

(1) 1 (2) 5 (3) 7 (4) 6

60. मोठ्यांत मोठी 5 अंकी संख्या आणि मोठ्यांत मोठी 4 अंकी संख्या यांची बेरीज किती होईल?

(1) 108999 (2) 109998
(3) 1089 (4) 109999

61. A आणि B या भांड्यांत अनुक्रमे 145 आणि 116 लीटर दूध आहे. दोन्हीमधील दूध बरोबर सारख्या वेळा मापता येईल अशा मोठ्यांत मोठ्या डब्याचे घनफळ किती असावे?

(1) 1 लीटर (2) 29 लीटर
(3) 4 लीटर (4) 23 लीटर

62. दरसाल दरशेकडा किती दराने ₹ 3,650 वरचे सरळ व्याज 3 वर्षांनी ₹ 1,314 होईल?

(1) 8% (2) 10% (3) 12% (4) 15%

63. जेव्हा 144.144 ला 12 ने भागण्यात येते, तेव्हा येणारा भागाकार असतो

(1) 120.12 (2) 12.012
(3) 12.2012 (4) 1.2012

64. 135% म्हणजे आहेत

(1) $\frac{35}{100}$ (2) $\frac{27}{20}$ (3) 13.5 (4) 135

65. एका माणसाने नगाला ₹ 4 या दराने 120 आंबे खरेदी केले. 20 आंबे सडलेले होते. त्याने बाकीचे आंबे ₹ 48 ला 10 आंबे या दराने विकले. त्याचा नफा वा तोटा किती?

(1) नफा ₹ 20 (2) तोटा ₹ 30
(3) ना नफा ना तोटा (4) नफा ₹ 10

66. $30 + 3.0 + 0.3 + 0.33 + 0.333$ ही बेरीज होते...

(1) 33.963 (2) 33.636
(3) 33.936 (4) 33.693

67. एका आयताकृती शेताची लांबी आणि रुंदी $3\frac{1}{4}$ मी आणि $2\frac{3}{4}$ मी अनुक्रमे आहे.

₹ $2\frac{1}{2}$ प्रति मी दराने त्याला कुंपण घालण्यास किती खर्च येईल?

(1) ₹ 20 (2) ₹ 30 (3) ₹ 10 (4) ₹ 15

68. जर $12276 \div 1.55 = 7920$ तर $1227.6 \div 7920$ ची किंमत किती?

(1) 1.55 (2) 0.0155 (3) 0.155 (4) 15.5

69. $2^2 + 2^3 + 2^4 + 2^5$ ची किंमत काय?

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 60

70. 4, 9, 16, या रचनेचे पुढील तीन अंक आहेत...

(1) 20, 24, 28 (2) 23, 30, 37
(3) 25, 36, 49 (4) 25, 35, 45

71. पारुलने संत्र्याच्या रसाच्या 9 मोठ्या बाटल्या खरेदी केल्या. प्रत्येक बाटलीत 750 मिलि रस असतो. तिच्याकडे एकूण संत्र्याचा रस किती आहे?

(1) 7.59 ली (2) 6.84 ली
(3) 6.75 ली (4) 5.93 ली

72. मोनाने एक शर्ट ₹ 860 ला खरेदी केला आणि 15% नफ्याने तो विकला. त्या शर्टाची विक्रीची किंमत किती?

(1) ₹ 875 (2) ₹ 980 (3) ₹ 984 (4) ₹ 989

73. एका माणसाने 12 किमी दूर असलेल्या ठिकाणी जाण्यासाठी टॅक्सी भाड्याने घेतली. पहिल्या दोन किमीकरिता ₹ 25 भाडे आहे आणि त्यानंतरच्या प्रत्येक किलोमीटरकरिता ₹ 10 इतके भाडे आहे; तर त्याला द्यावे लागणारे एकूण भाडे होईल

(1) ₹ 125 (2) ₹ 120 (3) ₹ 115 (4) ₹ 110

74. 4 पुरुष अथवा 6 स्त्रिया एक काम 16 दिवसांत पूर्ण करू शकतात. तेच काम 2 पुरुष आणि 9 स्त्रिया यांच्याकडून किती दिवसांत पूर्ण होईल?

(1) 12 दिवस (2) 10 दिवस
(3) 9 दिवस (4) 8 दिवस

75. कोणत्याही n नैसर्गिक संख्येबाबत पुढीलपैकी काय सत्य आहे? $\{ >$ याचा अर्थ मोठी संख्या, $<$ याचा अर्थ छोटी संख्या $\}$

(1) $n^2 > n^3$ (2) $n^3 > n^2$
(3) $n^2 - n^3 > 0$ (4) $n > 0$

विभाग 3 : भाषा (प्रश्न 76 ते 100)

सूचना : या विभागात पाच उतारे आहेत. प्रत्येक उताऱ्यानंतर पाच प्रश्न आहेत. प्रत्येक उतारा काळजीपूर्वक वाचा आणि त्यानंतरच्या प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाकरिता (1), (2), (3) आणि (4) असे क्रमांक असलेली चार संभाव्य उत्तरे दिलेली आहेत. यांपैकी केवळ एकच उत्तर बरोबर आहे. तुम्हांला बरोबर उत्तर निवडायचे आहे आणि त्याचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेतील संबंधित प्रश्नाच्या क्रमांकासमोरील चौकटीत लिहायचा आहे :

उतारा 1

व्हेनिस हे इटलीच्या उत्तरेकडील एक विलक्षण आणि सुंदर शहर आहे. ते एका बेटाने बनलेले नाही; तर एकशे सतरा बेटांनी बनलेले आहे. व्हेनिसच्या बेटांना परस्परांशी जोडणारे जवळजवळ चारशे जुने दगडी पूल आहेत, परंतु या शहरात मोटारगाड्या नाहीत की बस नाहीत. हे असे आहे कारण व्हेनिसला रस्ते नाहीत. प्रत्येक जण एका ठिकाणाहून दुसरीकडे नावेने जातो. नावा एकशे पन्नास कालव्यांमधून अथवा जलमार्गांतून विहार करतात. इमारतींच्या भिंतींना आणि पायऱ्यांना पाणी स्पर्श करते. व्हेनिसचे लोक उत्तम नावाडी आहेत. त्यांच्याकडे सपाट तळाच्या लांब नावा असतात, त्यांना 'गोंडोला' म्हणतात. परंतु आज तुम्हांला व्हेनिसमध्ये कितीतरी मोटारबोटीही पाहायला मिळतात.

76. उताऱ्यात वापरलेल्या 'कितीतरी' या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द कोणता?

- (1) खूप (2) थोड्या
(3) कमी (4) पुरेसा.

77. व्हेनिसमध्ये रस्ते नाहीत. हे असे आहे कारण

- (1) प्रत्येकाने नावेतूनच गेले पाहिजे.
(2) त्यात एक नव्हे, तर एकशे सतरा बेटे आहेत.
(3) तेथे एकशे पन्नास कालवे आहेत.
(4) पाणी इमारतींच्या भिंतींना आणि पायऱ्यांना स्पर्श करते.

78. व्हेनिस शहराच्या नैसर्गिक रचनेमध्ये विलक्षण काय आहे?

- (1) त्यात नावा असतात, मोटारगाड्या नसतात.
(2) त्यात चारशे जुने दगडी पूल आहेत.
(3) त्यात एकशे सतरा बेटे आहेत.
(4) त्यात रस्ते नाहीत.

79. व्हेनिसमध्ये मोटारगाड्या अथवा बस का नाहीत?

- (1) त्यात रस्ते नाहीत.
(2) प्रत्येक जण मोटारबोटीने जातो.
(3) तिथे खूप गोंडोला आहेत.
(4) लोक उत्तम नावाडी आहेत.

80. लोक व्हेनिसमध्ये प्रवास कसा करतात?

- (1) मोटारगाड्यांतून
(2) बसमधून
(3) आगगाडीतून
(4) नावांमधून.

उतारा 2

निंब भारतात स्वतंत्र पाहावयास मिळतो. संपूर्ण वृक्ष म्हणजे साल, पाने आणि फुले यांना पुष्कळ औषधी मूल्य असते; कारण या प्रत्येकाची विविध रोग बरे करण्यात मदत होते. ताजी पाने रस काढून उपयोगात आणता येतात. पानांचा लगदा गुळाच्या खड्याबरोबर घेता येतो. जखमांच्या बाबतीत, थोडीशी पाने पाण्यात उकळता येतात आणि नंतर हे पाणी सुसह्य तापमानाचे झाल्यावर जखमा धुण्यासाठी वापरता येते. निंबाच्या तेलाचे दोन थेंबे जखमेवर लावण्यासाठी उपयोगी ठरतात. रोगप्रवणतेमुळे उठणाऱ्या पुरळांच्या बाबतीत, खाजेपासून मुक्ती मिळवण्यासाठी ही निंब मदत करते. निंबाच्या बियांचा लगदा डोक्याला लावून 10 मिनिटांनी धुऊन टाकावा. त्यामुळे डोक्यात कोंडा होणे वा डोक्यावर फोड उठणे हे नष्ट होण्यास मदत होते आणि केस गळण्यासही प्रतिबंध होतो. निंब हा काविळीमध्ये फार उपयोगी आहे. त्याचा रस मधातून देता येतो. कोरड्या पायांवर भेगा पडल्यास निंबाच्या पाण्यात ते बुडवून ठेवता येतात. निंबाच्या पानांचे चूर्ण धान्य आणि डाळी सुरक्षित ठेवण्यासाठी वापरले जाते. नववर्ष दिनाला आरोग्य आणि दीर्घायुष्य यांचे प्रतीक म्हणून निंबाचे विशेष महत्त्व असते.

81. धान्य आणि डाळी यांना निंबाच्या

लाभ होतो.

- (1) बियांपासून
- (2) रसापासून
- (3) वाळलेल्या पानांपासून
- (4) सालीपासून.

82. 'सहन करणे' या शब्दापासून बनलेले विशेषण आहे

- (1) सुसह्यता
- (2) सहन करीत
- (3) सहन करणे
- (4) सुसह्य.

83. निंबाच्या पानांचा लगदा घ्यावा.

- (1) गुळाबरोबर
- (2) पाण्याबरोबर
- (3) दुधाबरोबर
- (4) लोण्याबरोबर.

84. निंबाच्या बिया चांगल्या असतात

- (1) त्वचेसाठी
- (2) केसांसाठी
- (3) डोक्यासाठी
- (4) पोटासाठी.

85. 'प्रभावी' या अर्थाचाच शब्द आहे

- (1) असाधारण
- (2) परिवर्तनशील
- (3) उपयोगी
- (4) निष्फळ.

उतारा 3

अलीकडेच माझ्या आईचे एक काका आम्हांला भेटायला आले. ते एक निवृत्त कर्नल आहेत आणि काहीसे निसर्गवादी आहेत. ते आणि मी पक्ष्यांबद्दल बोलत होतो आणि त्यांनी मला एक विलक्षण गोष्ट सांगितली. कोलकात्यामध्ये त्यांच्या बागेत एक कुरण असून त्याच्या एका बाजूस उंच झाडे आहेत. या झाडांच्या सावलीमध्ये ना गवत उगवणार ना फुले, म्हणून काकांनी ती तोडून टाकायचे ठरवले. यांपैकी एका झाडावर एका कावळ्याच्या जोडीने घरटे बांधले होते हे कुणालाच माहित नव्हते. जेव्हा फांद्या जमिनीवर कोसळल्या तेव्हा घराच्याचे आणि अंड्यांचे तुकडे तुकडे झाले. आपल्या हानीबद्दल आक्रोश करण्यात समाधान न मानता बाबा आणि आई कावळ्यांनी सूड घोषित केला. त्यानंतर आठवडेच्या आठवडे, जेव्हा जेव्हा कुणीही बागेत दिसायचे तेव्हा तेव्हा कावळे चोचीने आणि पंज्यांनी हल्ला चढवायचे. छोट्या, काळ्या लढाऊ विमानांप्रमाणे ते झेप घ्यायचे आणि कधी कधी रक्तही काढायचे !

86. निसर्गवादी असल्याकारणाने निवेदकाचे काका

.....

- (1) झाडे तोडून टाकत होते.
- (2) कावळ्यांकडून झडपले गेले.
- (3) बागेत फुले उगवू देत नव्हते.
- (4) कावळ्यांविषयी बोलत होते.

87. 'बनवले' याचा समानार्थी शब्द उताऱ्यामधून निवडा.

- (1) तोडले
- (2) कोसळले
- (3) बांधले
- (4) केले.

88. काकांनी झाडे तोडायचे ठरवले, कारण

- (1) झुडपांना वाढायला पुरेसा सूर्यप्रकाश नव्हता.
- (2) कावळे त्रासदायक होते.
- (3) ते निसर्गवादी होते.
- (4) ती फारच वाढली होती.

89. कावळ्यांची तुलना केली आहे

- (1) फुलांशी आणि झाडांशी
- (2) लढाऊ विमानांशी
- (3) बाबा आणि आईशी
- (4) चोच आणि पंज्यांशी.

90. 'आक्रमण' या अर्थाचा उताऱ्यातील शब्द आहे

- (1) तोडणे
- (2) तुकडे तुकडे
- (3) हल्ला
- (4) आक्रोश.

उतारा 4

सहा दिवस सततच्या पावसानंतर, नरेनच्या शेताजवळचा छोटा ओढा एका क्रुद्ध नदीमध्ये परिवर्तित झाला होता. सहाव्या दिवसाच्या सायंकाळी, जेव्हा तो आपल्या गाईना उंचावरच्या जमिनीकडे घेऊन चालला होता तेव्हा तो एका झाडाच्या खोडाशी धडकला आणि पडला. एकदोन क्षण त्याची शुद्ध हरपली. जेव्हा तो सावध झाला, तेव्हा त्याची एक म्हातारी गाय भानू त्याचे मुख चाटत होती. अवतीभवती सगळीकडे पाणी वाढत होते. नरेनच्या डोक्याला लागले होते आणि तो हालचाल करण्यासाठी धडपडत होता. काही मिनिटांच्या नंतर, त्याने भानूच्या गळ्याभोवती हात टाकला आणि लटकण्याचा प्रयत्न केला. अखेरीस, भानू स्वतःला आणि नरेनला पाण्याबाहेर कोरड्या जमिनीवर ओढून नेण्यात यशस्वी झाली. त्या छोट्याशा बेटावर नदीच्या मध्यावर, नरेन आणि त्याची गाय कुणीतरी आपल्याला सोडवायला येईल म्हणून वाट पाहत राहिले.

91. 'बेट' म्हणजे असते

- (1) पाण्याने वेढलेली जमीन
- (2) समुद्रात घुसलेली जमीन
- (3) जिथे नरेन गाईना घेऊन चालला होता ती जागा
- (4) जिथे भानू राहायची ती जागा.

92. नरेन कसा पडला?

- (1) तो भानूच्या पाठीवरून घसरला.
- (2) तो झाडाच्या खोडाला अडखळला.
- (3) त्याला थंडी सोसेना.
- (4) पाणी अचानक चढले.

93. नरेन आपल्या गाईना उंचावरच्या जमिनीकडे का घेऊन गेला?

- (1) पाऊस पडत होता.
- (2) नदी क्रुद्ध झाली होती.
- (3) थंडी पडली होती.
- (4) संध्याकाळ झाली होती.

94. 'अखेरीस' शब्दाचा अर्थ आहे

- (1) कृतज्ञतेने
- (2) सुरक्षितपणे
- (3) शेवटी
- (4) आनंदाने.

95. भानू गाईला

- (1) नरेनबद्दल काळजी वाटली होती.
- (2) नरेनला पाण्यात ढकलायचे होते.
- (3) नरेनचे मुख चाटायला आवडत होते.
- (4) नरेनला घेऊन इकडेतिकडे हिंडायला आवडायचे.

उतारा 5

सकाळी नानी आली, त्या वेळेपर्यंत आम्ही आता उपयोगात नसलेल्या सगळ्या जुन्या वस्तू दूर हटवल्या होत्या. पण जर कधी मी दुपारी परतलोच, तर ती व्हरांड्याच्या सावलीत एका बुटक्या स्टुलावर बसलेली असणार आणि एका शिबिरातल्या स्टोव्हर चहा बनवत असणार. तिच्या मुलांच्या, तिच्या दागिन्यांच्या, तिच्या पाकक्रियेच्या, तिच्या झोंब्या विनोदाच्या (मी जेव्हा तिला तिच्या गाडीविषयी विचारले, तेव्हा ती म्हणाली, "आधी तोल, मग विचार कर, मग बोल") काही खाणाखुणांशिवाय मी तिला अशा अवस्थेत बसलेली पाहणार की जशी माझ्या वाढत्या वयात मी कधीच पाहिली नव्हती.

96. 'मी जेव्हा तिला तिच्या गाडीविषयी विचारले' इथे 'मी' म्हणजे :

- (1) नानी
- (2) मुलगा
- (3) मुलगी
- (4) निवेदक.

97. निवेदकाला नानीची कोणती कृती सर्वात कमी आवडली?

- (1) तिचे शिबिरातील स्टोव्हर चहा बनवणे.
- (2) गाडीसंबंधी तिचे आडमुठे उत्तर.
- (3) तिचे व्हरांड्याच्या सावलीत बसणे.
- (4) तिचे मुलांची वाट पाहणे.

98. नानी दुपारी कोठे बसली होती?

- (1) बोळकांडीत
- (2) व्हरांड्याच्या सावलीत
- (3) बागेत
- (4) अंगणात.

99. शिबिरातला स्टोव्ह वापरला गेला...

- (1) अन्न शिजवण्यासाठी
- (2) पाणी उकळण्यासाठी
- (3) चहा करण्यासाठी
- (4) केक बनवण्यासाठी.

100. 'दूर हटवल्या' याचा अर्थ काय?

- (1) लांब नेल्या
- (2) केंद्रित केल्या
- (3) उलटवल्या
- (4) नष्ट केल्या.